

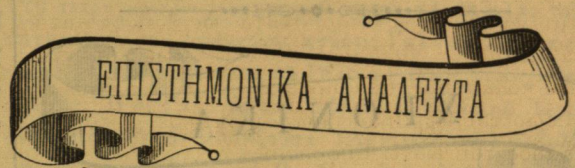
## ΑΙ ΕΝ ΑΦΡΙΚΗ ΝΕΩΤΕΡΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΟΥ ΣΤΑΝΛΕΥ

Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Στάνλεϋ, ὡς ἐδημοσίευσαν πολλὰ εὐρωπαϊκὰ φύλλα, μανθάνομεν νεωτέρως εἰδήσεις περὶ τῆς λίμνης Ἀλβέρτου Ἐδουάρδου, γνωστῆς τὸ πρῶτον γενομένης τῷ 1877, ἣν οἱ αὐτόχθονες Μούκα Νσίγη κλοῦσιν. Ἡ λίμνη αὕτη δὲν εἶνε τοσοῦτον μεγάλη, ὅσῳ κατ' ἀρχὰς ἐπιστεύετο, τὰ βόρεια δ' αὐτῆς μέρη εἶνε πλήρη ἰλύος καὶ ἄμμου, τὰς ὁποίας κητὰφέρουσιν οἱ χειμῆρροι ἀπὸ τοῦ ὄρους Ρουβενζόρι, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνακάλυψις εἶνε ἴσως ἡ σημαντικωτέρα ἐπιτυχία τῆς περιηγήσεως ταύτης τοῦ Στάνλεϋ. Τὸ ὄρος τοῦτο, οὐτινος ἡ χιονοσκεπὴς κορυφή ἔχει ὕψος 5500 μέτρων (18—19,000 ποδῶν), εἶνε ἠψίστειον ἐστειμένον ὡς καὶ τὸ Κιλιμάνζρον. Ὁ ὑπολογαγὸς Στάιρς, ὅστις ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ ὄρους τούτου μέχρις ὕψους 10600 ποδῶν, ἀναφέρει, ὅτι μέγα μέρος τῶν κλιτύων αὐτοῦ εἶνε κητὰφρον ὑπὸ δασῶν Βαμβούσης<sup>(1)</sup> καὶ λειμῶνων, καὶ κατοικεῖται ὑπὸ αὐτόχθόνων μέχρις ὕψους 8000 ποδῶν. Ὁ ὄρητικὸς ποταμὸς Σεμλίκης, ὅστις συνδέει τὴν λίμνην Ἀλβέρτου Ἐδουάρδου μετὰ τῆς Ἀλβέρτου Νυάνζας, φέρεται ἀπὸ τοῦ ὄρους Ρουβενζόρι τοσαύτην ποσότητα κροκκῶν καὶ ἄμμου πρὸς τὴν λίμνην Ἀλβέρτου, ὥστε ταύτης τὰ νότια μέρη διαρκῶς προσχώνονται. Τὴν κορυφὴν τοῦ Ρουβενζόρι σπικνίως ἠδύνοντο οἱ περιηγηταὶ νὰ τὴν παρατηρῶσι κατὰ τὴν ἀνατολὴν ἢ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, καθ' ὅλην δὲ τὴν ἐπιλοιπον ἡμέραν ἦτο κεκλυμένη ὑπὸ νεφῶν. Νοτιώτερον τοῦ Σεμλίκη ποταμοῦ ὑπάρχει ὄροπέδιον, ἀποτελοῦν τὸν ὑδροκρίτην (τὸ ὄριον τῶν ὑδάτων) τῶν ποταμῶν Νείλου καὶ Κόγγου.

Ἡ σπουδακότης τῆς λίμνης Ἀλβέρτου Ἐδουάρδου ἔγκειται εἰς τοῦτο, ὅτι εἶνε ὁ συλλογεὺς ἀπάντων τῶν χειμῆρρων τῆς νοτιοδυτικῆς ἢ ἀριστερῆς λεκάνης τοῦ Νείλου, τῆς ὁποίας ἄπαν τὸ ὕδωρ δι' ἑνὸς καὶ μόνου ποταμοῦ, τοῦ Σεμλίκη, χύνεται εἰς τὴν λίμνην Ἀλβέρτου Νυάνζαν, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν καὶ ἡ λίμνη Βικτωρία Νυάνζα συλλέγει τὰ ὕδατα ἀπάντων τῶν χειμῆρρων τῆς νοτιοανατολικῆς ἢ δεξιᾶς τοῦ Νείλου λεκάνης, ἅτινα διὰ τοῦ ποταμοῦ Βικτωρία Νείλου ἐκβάλλουσιν εἰς τὴν λίμνην Ἀλβέρτου Νυάνζαν. Ἀπὸ τῆς λίμνης ταύτης τὰ ὕδατα πρὸς βάραν διευθυνόμενα, ἐκρέουσιν ὑπὸ τὸ ὄνομα Λευκὸς Νείλος. Καὶ ἰδοὺ ὅτι ἀνεκκλύθησαν ἐντελῶς αἱ πηγαὶ τοῦ Νείλου.

Ὁ μακρὸν τῆς λίμνης Ἀλβέρτου Ἐδουάρδου καὶ πρὸς τὰ ἀνατολικὰ αὐτῆς ἀνεκκλύθη ὁ Στάνλεϋ ἀλυφρὸν τινα λίμνην, ἣς τὸ ὕδωρ εἶνε κεκορεσμένον ὑπὸ μαγειρικοῦ ἄλατος, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν δὲ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων κηλύπτεται ἡ ἐπιρῆνεια αὐτοῦ ὑπὸ ἄλατος, ὅπερ ἀποτελεῖ πολύτιμον καὶ περιζήτητον προϊόν τῶν αὐτοχθόνων. Διὰ τοῦτο ἡ λίμνη αὕτη εἶνε τὸ μῆλον τῆς ἐριδος μετὰ τῶν αὐτοχθόνων, πρὸς ἀποκλήσιν τῆς ὁποίας αἰμακῆρροι γίνονται πόλεμοι.

Ἐκτὸς τούτου αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Στάνλεϋ περιέχουσι καὶ πολλὰς ἐθνογραφικὰς εἰδήσεις, π.χ. περὶ τῆς εὐπροσηγῆρου φυλῆς Βακόνιου, τῆς κητοικουσίας τὰς κλιτύς τοῦ Ρουβενζόρι, ὅπου ἠναγκάσθησαν οὗτοι νὰ κητὰφύγωσι, κητὰδιωκόμενοι ὑπὸ τῶν σκληρῶν καὶ φιλοπολέμων Βαρασούρα, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Στάνλεϋ συχνὸς ἔσχε πολέμους. Ἐκτὸς τῶν νέων, ὁ Στάνλεϋ περιγράφει τοὺς Οὐσογγράς καὶ Τόρους, ὡς λίαν ὑψηλοὺς αἰθίοπας, τὴν δὲ φυλὴν Βαχοίμαν, ὡς ἔχουσαν κηνονικοὺς χαρακτῆρας καὶ δεικνύουσαν ὁμοιότητὰ τινὰ πρὸς τὴν Εὐρωπαϊκὴν. (Κ. Μ.)



Διατὶ ὁ κερωνὸς δὲν ἐκρηγνυται ἐπὶ τῶν ἀμαξοστοιχιῶν τοῦ σιδηροδρόμου.

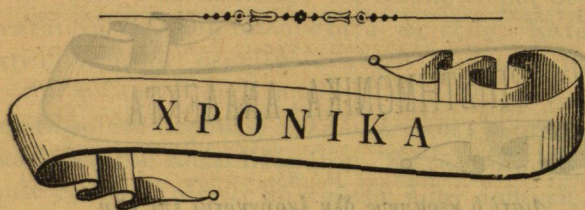
Συνθῆστατα παρὰ τοῖς ταξιδιωταῖς γεννᾶται ἡ ἀπορία πῶς δὲν προσβάλλει ὁ κερωνὸς τὰς ἀμαξοστοιχίας τῶν σιδηροδρόμων, ἐν ᾧ ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ὅτι οἱ σιδηροὶ οὗτοι ὄγκοι, οἱ μετὰ μεγάλῃς ταχύτητος κινούμενοι ἐπὶ μεταλλικῶν ὁδῶν, ὄφειλον κατὰ προτίμησιν νὰ ἔλκωσιν καὶ νὰ προκκῶσι τὴν ἐπ' αὐτῶν ἐκρηξίν τοῦ κερωνοῦ ἐν κηιρῷ κηταιγίδος. Συμβαίνει πολλῶς αἱ ἀμαξοστοιχίαι νὰ τρέχωσι διὰ μέσου κηταιγίδων μεθ' ὅλης αὐτῶν τῆς ταχύτητος, αἱ σιδηραὶ ῥάβδοι, ἐφ' ὧν κηνοῦνται, νὰ ἐκπέμπωσιν ἠλεκτρικοὺς σπινθῆρας εἰς μεγάλην ἔκτασιν, μεγάλην ποσότης ἠλεκτρισμοῦ νὰ ἐκρεύγη ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν ἀμαξῶν καὶ νὰ σχηματίζη πῆριξ αὐτῶν πυρίνους στεφάνους σελγιζόντας καὶ περιβάλλοντας αὐτὰς ἐν εἰδει σέλαος, τὰ πάντα νὰ προδίδωσι τὴν ἐπ' αὐτῶν συσῶρευσιν μεγάλῃς ποσότητος ἠλεκτρισμοῦ καὶ ἐν τούτοις ὁ κερωνὸς δὲν ἐκρηγνυται ἐπὶ τῆς ἀμαξοστοιχίας.

Ἡ φακινόμενη αὕτη ἀνωμαλία ἐξηγεῖται ὡς ἐξῆς: Αἱ σιδηραὶ ῥάβδοι τῆς γρημμῆς, αἱ ὁποίαι εἶναι τοποθετημέναι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὡς ἐκ τῆς τοποθετήσεως καὶ τοῦ τρόπου τῆς συνδέσεως αὐτῶν τῶσον μετὰ τοῦ ἐδάφους, ὅσον καὶ πρὸς ἀλλήλας, καὶ ἔνεκα τῆς ὕγρασίας

(1) Σημ. Τὸ φυτὸν τοῦτο, ἀνήκον εἰς τὰ καλαμοειδῆ, ἔχει ὕψος 16 μέτρων καὶ πάχος βραχίονος, καὶ ἀποτελεῖ δάση ἀδιάβατα ὡς ἐκ τῆς πυκνότητος αὐτῶν.

τῆς προερχομένης ἐκ τῆς ἀτμοσφίρας καὶ τοῦ ἐδάφους, ποτὲ δὲν εἶνε ἠλεκτρικῶς μεμονωμένῃ ἀπὸ τῆς γῆς εἰς μεγάλην ἔκτασιν. Ἀποτελοῦσι λοιπὸν ἀγωγούς ἠλεκτρικούς, λειτουργοῦντας ἐν μεγάλῃ ἐκτάσει, διὰ μέσου τῶν ὑποῶν ὁ ἠλεκτρισμός, ἐκλυόμενος τρόπον τινὰ ὑπὸ τῆς φύσεως τῶν ὑλικῶν (ὄντων λίαν ἐκλεκτροαγωγῶν), τῶν ἀποτελούντων τὴν ἀμαξοστοιχίαν καὶ ἕνεκα τῆς διαρκούς κινήσεως αὐτῆς, ἐκφεύγει εὐκολώτατα, συνεχῶς καὶ μικρὸν κατὰ μικρὸν ὡς ἐκ τούτου οὐδεμίαν ἀπότομος ἠλεκτρικὴ ἐκκένωσις λαμβάνει χώραν καὶ ἀποσβεῖται ἢ ἐκρηξίς τοῦ κερανοῦ. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν αἱ σιδηραὶ ράβδοι μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῶν κινουμένης ἀμαξοστοιχίας ἀπαρτίζουσι συνεχῆς καὶ ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως λειτουργοῦν ἀλεξικέραυτον.

Διὰ παρόμοιον λόγον καὶ ὁ πύργος τοῦ Eiffel καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατασκευῆς του καὶ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτοῦ οὐδεμίαν ἔπαθε προσβολὴν ὑπὸ κερανοῦ. Ἐνεργῶν ὁ γιγάντιος οὗτος μεταλλικός ὄγκος ὡς ὑπερμέγεθες ἀλεξικέραυνον ἰδυνήθη καὶ κατὰ τὰς φοβερωτέρας καταγιγίδας ἐκ προφυλάξεως ἐκυτὸν ἀπὸ πᾶσαν ἐκρηξίν κερανοῦ καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ὀλεθρίων ἀποτελεσμάτων.



### Καπνοδόχη 140 μέτρων.

Περὶ τὴν πόλιν Φρεσβέργην (Σαξωνία), διίσχημον διὰ τὴν μεταλλευτικὴν τῆς Ἀκαδημικῆν καὶ τὰ μεταλλεῖα, ὑπάρχουσι κχιμινευτήρια ὀνομαστὰ (Μούλδης καὶ Χαλσθρόνκης), ἀνήκοντα εἰς τὴν Σαξωνικὴν κυβέρνησιν, ἐν οἷς χωνεύονται μεταλλεύματα μολύβδου, ἀργύρου, χαλκοῦ, ψευδαργύρου καὶ θείου. Ἐπειδὴ δὲ οἱ περὶ τὴν Χαλσθρόνκην γεωκτῆμονες παρεποιοῦντο, ὅτι μεγίστας βλάβας ἔπασχον αἱ φυτεῖαι αὐτῶν καὶ τὰ δάση ὑπὸ τῶν μεταλλικῶν ἀτμῶν τῶν καμίνων, διὰ τοῦτο ἡ κυβέρνησις, ὡς ἀνήγγειλεν ἡμῖν ἐσχάτως ὁ τὸ ἐργαστάσιον τοῦ ὄξυθειοῦ διευθύνων κύριος Ἀρμίν Γιουγγε, ἀνήγειρε κατὰ τὸ πρᾶκτὸν ἔτος καπνοδόχην 140 μέτρων ὑψηλήν. Ἐν τούτοις καὶ αὕτη, μεθ' ὅλον τὸ ὕψος αὐτῆς, φαίνεται ὅτι δὲν ἐκπληροῖ ἀρκούντως τὰς ἀπαιτήσεις τῶν γεωκτημόνων.

Εὐτυχῶς διὰ τὸ Λαύρειον τοιαῦται ἀπαιτήσεις δὲν ὑπάρχουσιν ἐκ μέρους τῶν γεωκτημόνων.

\*\*\*

### Ἠλεκτρικὸν σύρμα κατακαίει οἰκίας.

Τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς, ὅπερ, ὡς γνωστὸν, ἤρχισε πολλοῦ χρόνου νὰ λαμβάνῃ μεγάλην διάδοσιν, ἔχει δυστυ-

χῶς καὶ τὰ ἐλαττώματά του. Κατὰ τὰς πληροφορίες τῶν Ἡμερησίων Νέων, ἡ τελευταία ἐν Βοστώνῃ μεγάλη πυρκαϊὰ προῦλθεν ἐκ διαρρήξεως πηχίος σύρματος ἠλεκτρικοῦ φωτός, ὅπερ καταπᾶσον ἐπὶ λεπτοῦ τηλεγραφικοῦ σύρματος, ἐπύρωσε τοῦτο ἰσχυρῶς καὶ τὸ κατέστησεν ἐρυθρόν. Ἡ πυρκαϊὰ ἐξερχάθη ἐν τινι οἰκίᾳ, ἀπὸ τῆς ὁποίας πολλὰ σύρματα διηυθύνοντο εἰς διάφορα τῆς πόλεως μέρη, συνδέοντα διάφορα ἠλεκτρικὰ ὄρολογια. Πολλὰ τῶν ὄρολογίων τούτων εἶχον πύσει κινούμενα, γενομένης δὲ ἐρεύνης, εὐρέθη ὅτι τὸ ἐσωτερικὸν τούτων εἶχε καταστραφῆ, διαπυρωθὲν ὑπὸ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

\*\*\*

### Σύλληψις κήτους διὰ τηλεγραφικοῦ καλωδίου.

Ἐπειδὴ τηλεγραφικὸν τι καλώδιον τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ ἐβλάθη, ἡ εταιρεία, εἰς τὴν ὁποίαν τοῦτο ἀνῆκεν, ἔπεμψε τὸ ἀτμόπλοιον Biking, ὅπως φέρῃ τὴν δέουσαν διόρθωσιν. Καὶ πράγματι εἰς βάθος 57 ὄργυιων εὐρέθη τὸ διαρραγὲν μέρος τοῦ καλωδίου, ὅπερ καὶ ἀνεσυρον, ἀλλὰ συγχρόνως μετ' αὐτοῦ καὶ κήτος νεκρὸν, ἔχον μῆκος 17 μέτρων. Τὸ καλώδιον εἶχε περιπλακῆ περὶ τὴν οὐρὰν τοῦ ζῴου τοσοῦτον ἰσχυρῶς, ὥστε, μὴ δυνάμενον τοῦτο νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, ὅπως ἀναπνεύσῃ, ἐπνίγη. Ὅμοιον φαινόμενον περτηρήθη πρὸ ἑπτὰ περίπου ἔτων πρὸ τῆς ἀκτῆς τῆς Περούβιας καὶ πρὸ 15 ἔτων ἐν τῇ Περσικῇ κόλπῳ.

\*\*\*

### Ἀπὸ Κοπεγχάγης εἰς Λονδίνον διὰ λέμβου.

Δανός τις πλοίαρχος Alsen ἐπεχείρησεν ἐσχάτως νὰ ταξειδέσῃ ἐκ Κοπεγχάγης μέχρι Λονδίνου διὰ λέμβου, ἐχούσης μῆκος 4μ., 57 καὶ πλάτος 1μ., 22. Ἡ λέμβος ἔφερεν ἐν τῷ μίσῳ ἕνα ἰστὸν μὲ πανίον μικρὸν καὶ ἦτο κεκαλυμμένη δι' ἀπλοῦ γεφυρώματος πανίνου, ὅπως προφυλάσσεται ἀπὸ τῶν κυμάτων. Εἰσῆλθεν ἐντὸς αὐτῆς ὁ Alsen μόνος του καὶ ἤρχισε τὸ ταξιδιὸν του, ἀλλ' οἱ ἐναντιοὶ ἄνεμοι ἀπεμάκρυνον ὅλον ἐν τῷ πλοιάριόν του ἀπὸ τοῦ δρόμου του, ὁ δὲ πλοίαρχος εἶχε σχεδὸν ἐξαντληθῆ ἐκ τοῦ καμάτου, τῆς αὐπνίας καὶ πρὸ πάντων ἐκ τῆς ἀλλειψείας τῶν τροφίμων. Ἐν τοιαύτῃ καταστάσει διατελῶν ἐθεώρει ἀφυσικὸν τὴν καταστροφὴν του, ὅτε καλῆ τῇ μοίρᾳ συνήτησεν ἀτμόπλοιον κτευθυνόμενον εἰς Ἀμστερδάμην οἱ ἐν τῷ ἀτμόπλοιῳ περκείνεσθαι αὐτὸν νὰ πρᾶκτιθῆ τοῦ ἐπικινδυνωδιστάτου ταξιδίου του καὶ νὰ ἐπιβῇ ἐπὶ τοῦ ἀτμόπλοιου, ἀλλ' οὗτος κατ' οὐδένα τρόπον συγκατατέθη εἰς τοῦτο, ἐζήτησε δὲ μόνον νὰ τὸν ρουμουλκήσωσι μέχρι τῆς πλησιεστέρας ξηρᾶς καὶ νὰ τῷ δώσωσιν ἀρκετὴν ποσότητα τροφῆς, ὅπερ καὶ ἐγένετο. Μετὰ τινὰς ἡμέρας, τοῦ καιροῦ τραπέντος ἐπὶ τὸ εὐνοϊκώτερον, ὁ ἀτρόμητος θαλασσοπόρος ἐπκνέλαβε τὸ ταξιδιὸν του,